

Asesu'r Effaith ar Bobl Gwynedd

Mae'r ddogfen yma yn asesu'r effaith fydd y polisi, gweithdrefn, cynllun ayb yn ei gael ar boblogaeth y sir ac yn gweithredu ar sail nifer o ddeddfau.

- **Deddf Cydraddoldeb 2010.** Mae'n rhoi dyletswydd ar fudiadau cyhoeddus i roi sylw dyledus i effaith unrhyw bolisi, weithdrefn, cynllun ayb newydd (neu wrth eu addasu) ar bobl â nodweddion gwarchodedig. Mae gofyn i ni
 - ddiddymu gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithiol ac ymddygiad arall sydd wedi ei wahardd gan y Ddeddf.
 - hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a'r rhai nad ydynt.
 - meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt.

Yng Nghymru mae'r ddyletswydd benodol yn nodi yr angen i wneud asesiad effaith yn dilyn canllawiau penodol i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Rhaid gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchodedig).

- **Dyletswydd Economaidd-Cymdeithasol.** Mae Cymru wedi gweithredu'r ddyletswydd bellach yma sy'n ran o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn rhoi dyletswydd i fynd i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.
- **Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.** Mae'n ofynnol i'r Cyngor ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.
- **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.** Mae dyletswydd ar y Cyngor i roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac i ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol.
- **Deddf Lluedd Arfog 2021.** Rhaid i Gyngorau roi sylw dyledus i effaith y cynnig hwn ar y rhai sy'n gwasanaethu neu sydd wedi gwasanaethu yn y Lluedd Arfog, ynghyd â'u teuluoedd.

Asesiad Effaith Cyfansawdd – Strategaeth Llais y Plentyn

Awdur: Gwern ap Rhisiart, Pennaeth Addysg

Dyddiad: Medi 2026

CAM 1 - Prif Nodau ac Amcanion y Polisi neu'r Ymarfer

1. Sut fath o ddogfen neu weithdrefn sy'n cael ei asesu?

Polisiau, ymarfer neu weithdrefnau newydd neu rai sy'n cael eu hadolygu (sy'n golygu newid yn narpariaeth y gwasanaeth neu arferion cyflogaeth)

2. Beth yw nodau, amcanion a chanlyniadau arfaethedig y polisi neu'r ymarfer?

Bwriad Strategaeth Llais y Plentyn yw sefydlu fframwaith corfforaethol clir i sicrhau bod hawliau, barn a phrofiadau plant a phobl ifanc yn cael eu hystyried yn systematig wrth gynllunio, darparu a gwerthuso gwasanaethau Cyngor Gwynedd. Nod y Strategaeth yw gwreiddio hawliau plant a chyfranogiad ystyrion ym mhob agwedd ar wneud penderfyniadau, cryfhau atebolrwydd corfforaethol a sicrhau y gall plant a phobl ifanc weld tystiolaeth glir o sut mae eu safbwyntiau yn dylanwadu ar bolisiau, gwasanaethau a phenderfyniadau.

3. Pwy yw'r prif grwpiau ymgynghorol (budd-ddeiliaid)?

- Plant a phobl ifanc Gwynedd.
- Fforwm Ieuenctid Gwynedd.
- Cabinet Pobl Ifanc Gwynedd.
- Cynghorau Ysgol.
- Rhieni a gofalwyr.
- Cyrff llywodraethu ysgolion.
- Penaethiaid ac uwch arweinwyr ysgolion.

- Gwasanaethau Addysg Cyngor Gwynedd.
- Gwasanaethau Plant Cyngor Gwynedd.
- Aelodau Etholedig Cyngor Gwynedd.
- Partneriaid perthnasol sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc.

CAM 2 - Data Ymgysylltu ac Asesu'r Effaith

4. Oes ymgais wedi ei wneud i gydymffurfio â'r ddyletswydd i ymgysylltu yn unol â'r hyn a ddisgrifir uchod ac oes digon o wybodaeth wedi ei gasglu i symud ymlaen?

Mae datblygiad y Strategaeth wedi cynnwys rhaglen o ymarferiadau ymgysylltu â phlant a phobl ifanc er mwyn sicrhau bod cynnwys y Strategaeth yn adlewyrchu anghenion, profiadau a blaenoriaethau'r rhai y bydd yn effeithio arnynt. Defnyddiwyd y gwaith ymgysylltu hwn i brofi a herio'r Strategaeth ddrafft, nodi meysydd i'w cryfhau a sicrhau bod safbwyntiau plant a phobl ifanc yn dylanwadu'n uniongyrchol ar gynnwys y ddogfen derfynol. Mae'r saith addewid sydd wrth wraidd y Strategaeth wedi'u llywio gan negeseuon a blaenoriaethau a godwyd gan bobl ifanc yn ystod y broses hon.

Mae'r Strategaeth hefyd yn cydnabod yr angen i sicrhau cyfranogiad cynhwysol a chynrychioliadol, gan roi sylw penodol i blant a phobl ifanc sydd mewn perygl o dan-gynrychiolaeth neu sy'n wynebu rhwystrau i gyfranogiad. Mae'r dystiolaeth a gasglwyd drwy'r broses ddatblygu wedi helpu i lunio egwyddorion, trefniadau llywodraethu a blaenoriaethau'r Strategaeth.

Gyda'i gilydd, mae'r gweithgareddau ymgysylltu hyn wedi darparu sail dystiolaeth gadarn, gytbwys a pherthnasol, sy'n dangos cefnogaeth gyffredinol i weledigaeth y Strategaeth ac yn galluogi'r Cyngor i symud ymlaen yn hyderus i'w gweithredu.

Manylion yr ymgysylltu. Nodwch unrhyw ymgynghori neu ymgysylltu rydych chi wedi ei wneud neu yn bwriadu ei wneud

Gweithrediad	Dyddiadau	Gwybodaeth
Sesiwn ymgysylltu gyda Fforwm Plant a Phobl Ifanc Gwynedd	Mehefin 2026	Cynhaliwyd sesiwn ymgysylltu gyda chynrychiolwyr Fforwm Plant a Phobl Ifanc Gwynedd er mwyn deall eu profiadau o gyfranogiad mewn ysgolion a gwasanaethau, asesu cryfderau a gwendidau'r trefniadau presennol, a chasglu barn ar yr hyn ddylai gael ei gynnwys yn Strategaeth Llais y Plentyn.
Gweithdy Strategaeth Llais y Plentyn	Gorffennaf 2026	Cynhaliwyd gweithdy gyda phobl ifanc o bob rhan o Wynedd er mwyn trafod y Strategaeth ddrafft a sicrhau ei bod yn adlewyrchu'r hyn sydd bwysicaf iddynt. Yn hytrach na cheisio cymeradwyo dogfen oedd eisoes wedi ei chwblhau, gofynnwyd i'r bobl ifanc herio'r cynnwys, nodi bylchau a chynnig newidiadau fyddai'n sicrhau bod y Strategaeth yn arwain at ddylanwad ac effaith wirioneddol. Defnyddiwyd yr adborth hwn i gryfhau'r Strategaeth derfynol a llunio'r saith addewid craidd.

5. Pa wybodaeth sydd ar gael am yr effaith ar bob un o'r nodweddion a'r pynciau isod?

	Tystiolaeth, Gwybodaeth a Data Perthnasol	Effaith Posib Gadarnhaol a/neu negyddol
Hil	Mae'r Strategaeth yn mabwysiadu egwyddorion cynhwysiant a dim gwahaniaethu, gan sicrhau bod pob plentyn a pherson ifanc yn cael cyfle cyfartal i gael ei glywed waeth beth fo'i gefndir ethnig neu ddiwylliannol. Mae'r Strategaeth yn pwysleisio'r angen i gyrraedd plant sydd mewn perygl o dangynrychiolaeth a dileu rhwystrau i gyfranogiad Mae gan ysgolion Gwynedd bolisiau perthnasol ar waith i amddiffyn unigolion rhag unrhyw wahaniaethu yn seiliedig ar hil, megis Polisiau Cydraddoldeb, Cynhwysiant a Gwrth-fwlio. Mae'r Polisi Gwrth-fwlio a ddarperir gan Gyngor Gwynedd yn nodi canllawiau a gweithdrefnau gwrth-fwlio yn seiliedig ar ffactorau megis hil yn yr ysgol. Mae gan bob ysgol eu polisiau gwrth-fwlio er mwyn diogelu plant sydd â nodweddion cydraddoldeb penodol. Yn ogystal, fe nodir ym mholisi Cydraddoldeb sydd yn cael ei weithredu gan ysgolion cynradd Gwynedd fod yr ysgolion yn "...gwrthwynebu pob math o ragfarn a gwahaniaethu ac yn cydnabod bod gan ddisgyblion wahanol anghenion, gofynion ac amcanion."	Effaith Gadarnhaol

Anabledd	Mae'r Strategaeth yn nodi'n benodol bod dulliau cyfathrebu ac ymgysylltu yn cael eu haddasu i ddiwallu anghenion y plentyn yn hytrach na disgwyl i'r plentyn addasu i drefniadau'r gwasanaeth. Mae hyn yn cynnwys plant ag anghenion dysgu ychwanegol, anableddau a phlant sy'n defnyddio dulliau cyfathrebu amgen Byddwn yn parhau â'r gwaith o weithredu gofynion y Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018, yn ogystal â'r Strategaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad. Nod y Strategaeth ADYaCh yw sicrhau bod plant a phobl ifanc (rhwng 0 a 25 oed) sydd ag anghenion dysgu ychwanegol yn manteisio ar gyfleoedd a phrofiadau addysg a hyfforddiant sydd wedi eu cynllunio'n briodol ar eu cyfer, er mwyn eu galluogi i wneud cynnydd a chyflawni eu potensial mewn lleoliadau addysg sy'n addas i'w anghenion.	Effaith Gadarnhaol
Rhyw	Bydd y Strategaeth yn sicrhau bod cyfleoedd cyfranogiad ar gael yn gyfartal i blant a phobl ifanc o bob rhyw a bod eu safbwyntiau yn cael eu hystyried wrth wneud penderfyniadau sy'n effeithio arnynt.	Effaith Gadarnhaol
Oedran	Mae'r Strategaeth wedi'i llunio'n benodol i hyrwyddo hawliau, llais a chyfranogiad plant a phobl ifanc. Mae'n cryfhau cyfleoedd i blant a phobl ifanc ddylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio ar eu bywydau a'u gwasanaethau.	Effaith Gadarnhaol

Crefydd a Chred	Mae'r Strategaeth yn hyrwyddo cyfranogiad cynhwysol ac yn sicrhau bod pob plentyn yn cael cyfle i gyfrannu waeth beth fo'i gred neu gefndir crefyddol. Mae gan ysgolion Gwynedd bolisiau perthnasol ar waith i amddiffyn unigolion rhag unrhyw wahaniaethu yn seiliedig ar hil, megis Polisiâu Cydraddoldeb, Cynhwysiant a Gwrth-fwlio. Mae'r Polisi Gwrth-fwlio a ddarperir gan Gyngor Gwynedd yn nodi canllawiau a gweithdrefnau gwrth-fwlio yn seiliedig ar ffactorau megis hil yn yr ysgol. Mae gan bob ysgol eu polisiâu gwrth-fwlio er mwyn diogelu plant sydd â nodweddion cydraddoldeb penodol. Yn ogystal, fe nodir ym mholisi Cydraddoldeb sydd yn cael ei weithredu gan ysgolion cynradd Gwynedd fod yr ysgolion yn "...gwrthwynebu pob math o ragfarn a gwahaniaethu ac yn cydnabod bod gan ddisgyblion wahanol anghenion, gofynion ac amcanion."	Effaith Gadarnhaol
Cyfeiriadedd Rhywiol	Bydd y Strategaeth yn cefnogi dull cyfranogol cynhwysol sy'n galluogi pob plentyn a pherson ifanc i gael ei glywed a chyfrannu mewn ffordd ddiogel a pharchus. Mae addysg cydberthynas a rhywioldeb (ACRh) yn ofyniad statudol yn fframwaith y Cwricwlwm i Gymru a chaiff ei chyhoeddi o dan adran 71 o Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 ac yn fandadol i bob dysgwr rhwng 3 ac 16 oed. Mae gan ACRh rôl gadarnhaol a grymusol i'w chwarae yn addysg dysgwyr ac mae'n hanfodol i	Effaith Gadarnhaol

	ffurfio a chynnal ystod o gydberthnasau, sydd i gyd yn seiliedig ar ymddiriedaeth a pharch ar y ddwy ochr, yn greiddiol i addysg cydberthynas a rhywioldeb. Mae'r cydberthnasau hyn yn hollbwysig er mwyn datblygu lles emosiynol, gwydnwch ac empathi. Mae dealltwriaeth o rywioldeb gyda phwyslais ar hawliau, iechyd, cydraddoldeb a thegwch yn grymuso dysgwyr i ddeall eu hunain, cymryd cyfrifoldeb am eu penderfyniadau a'u hymddygiadau eu hunain a ffurfio cydberthnasau.	
Ail-bennu rhywedd	Bydd y Strategaeth yn cefnogi dull cyfranogol cynhwysol sy'n galluogi pob plentyn a pherson ifanc i gael ei glywed a chyfrannu mewn ffordd ddiogel a pharchus. Fe nodir ym mholisi Cydraddoldeb sydd yn cael ei weithredu gan ysgolion Gwynedd fod yr ysgolion yn "...gwrthwynebu pob math o ragfarn a gwahaniaethu ac yn cydnabod bod gan ddisgyblion wahanol anghenion, gofynion ac amcanion."	Effaith Gadarnhaol
Priodas a Phartneriaeth Sifil		Cynamserol i adnabod unrhyw effaith
Beichiogrwydd a Mamolaeth		Cynamserol i adnabod unrhyw effaith
Iaith Gymraeg	Mae'r Strategaeth yn cefnogi gweledigaeth Cyngor Gwynedd o hyrwyddo'r Gymraeg fel iaith naturiol gwasanaethau ac ymgysylltu. Bydd cyfleoedd cyfranogiad, adborth a chyfathrebu ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg, gan sicrhau hawl plant a phobl ifanc i gyfrannu yn eu	Effaith Gadarnhaol

	dewis iaith. Bydd fersiwn hygyrch o'r Strategaeth ar gael i blant a phobl ifanc.	
Ystyriaethau Economaidd Gymdeithasol	Mae'r Strategaeth yn ceisio sicrhau bod llais pob plentyn yn cael ei glywed, gan gynnwys y rhai sydd mewn perygl o dan-gynrychiolaeth neu sy'n wynebu rhwystrau economaidd a chymdeithasol. Mae hyn yn helpu'r Cyngor i ddeall effaith anghydraddoldebau ar blant a phobl ifanc ac i ymateb yn fwy effeithiol wrth ddatblygu gwasanaethau.	Effaith Gadarnhaol
Y Rhai Sy'n Gwasanaethu Neu Sydd Wedi Gwasanaethu Yn Y Lluoedd Arfog, Ynghys a'u Teuluoedd	Ein gweledigaeth yw cael cyfundrefn addysg deg sydd yn cyfarch anghenion ein holl ddysgwyr ac sydd yn sicrhau bod pob un dysgwr yn cyrraedd ei lawn botensial.	Effaith Gadarnhaol
Hawliau Dynol	Mae'r Strategaeth wedi'i gwreiddio yn Erthygl 12 o Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn ac mae'n hyrwyddo hawliau plant fel egwyddor ganolog wrth wneud penderfyniadau. Mae'r Strategaeth yn cryfhau gallu plant a phobl ifanc i gael eu clywed a dylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio arnynt.	Effaith Gadarnhaol

6. Oes yna unrhyw fylchau data neu wybodaeth ac os felly beth yw'r rhain a sut y bwriedir ymdrin ag hwy?

Nid oes unrhyw fylchau a fyddai'n atal mabwysiadu'r Strategaeth. Bydd gweithrediad y Strategaeth yn cynnwys datblygu trefniadau monitro a gwerthuso pellach er mwyn cryfhau'r sylfaen dystiolaeth ynghylch effaith y Strategaeth ar brofiadau plant a phobl ifanc a'u dylanwad ar benderfyniadau'r Cyngor. Bydd y wybodaeth hon yn llywio adolygiadau a gwelliannau yn y dyfodol.

7. Wrth ystyried penderfyniadau allweddol eraill sy'n effeithio ar y grwpiau hyn, oes yna effaith gynyddol (effaith gronnus)?

Ni nodwyd unrhyw effaith negyddol gronnus. Yn hytrach, disgwylir i'r Strategaeth ategu a chryfhau polisiâu a strategaethau eraill y Cyngor sy'n ymwneud â hawliau plant, cyfranogiad, llesiant, diogelu, Addysg a Gwasanaethau Plant. Bydd y Strategaeth yn cyfrannu at gryfhau'r trefniadau sydd eisoes yn bodoli ar draws y Cyngor, gan sicrhau dull mwy cyson a chydlynol o wrando ar blant a phobl ifanc a defnyddio eu safbwyntiau wrth gynllunio a darparu gwasanaethau.

8. Beth mae'r cynnig yn ei gynnwys i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach) fel y mae'r 3 nod y Ddyletswydd Gyffredinol yn Neddf Cydraddoldeb 2010 yn eu cwmpasu?

Mae'r Strategaeth yn hyrwyddo cyfle cyfartal drwy sicrhau bod pob plentyn a pherson ifanc yn cael cyfle i gael ei glywed a chymryd rhan mewn penderfyniadau sy'n effeithio arnynt. Mae'r Strategaeth yn cynnwys egwyddorion penodol sy'n ymwneud â chyfranogiad ystyrllon, cynhwysiant a dim gwahaniaethu, ac yn pwysleisio'r angen i wneud ymdrechion ychwanegol i gyrraedd plant a phobl ifanc sydd mewn perygl o dan-gynrychiolaeth neu sydd yn wynebu rhwystrau i gyfranogiad. Bydd hyn yn helpu i hyrwyddo cydraddoldeb, lleihau rhwystrau a sicrhau bod gwasanaethau'r Cyngor yn adlewyrchu profiadau ystod eang o blant a phobl ifanc.

9. Sut mae'r cynnig yn dangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i fynd i afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwer fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig)

Mae'r Strategaeth yn cydnabod nad yw pob plentyn a pherson ifanc yn profi cyfleoedd cyfranogiad yn gyfartal a bod rhai grwpiau mewn mwy o berygl o gael eu tan-gynrychioli. Mae'r Strategaeth yn ymrwymo'r Cyngor i fabwysiadu dulliau cynhwysol a hygyrch sy'n galluogi plant a phobl ifanc o bob cefndir i gyfrannu at benderfyniadau. Trwy sicrhau bod safbwyntiau plant sy'n wynebu heriau economaidd-gymdeithasol yn cael eu clywed a'u defnyddio wrth gynllunio gwasanaethau, bydd y Strategaeth yn cynorthwyo'r Cyngor i ddeall ac ymateb yn well i anghydraddoldebau a rhwystrau sy'n effeithio ar eu bywydau.

10. Sut mae'r cynnig yn dangos gweithredu yn unol â gofynion Safonau'r Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i beidio a thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac i sicrhau cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg? Hefyd sut y gweithredir yn unol â pholisi a strategaeth iaith y Cyngor i fanteisio ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

Mae'r Strategaeth yn cefnogi nod Cyngor Gwynedd o hyrwyddo'r Gymraeg fel iaith naturiol gwaith a gwasanaethau'r Cyngor. Bydd trefniadau cyfranogiad, ymgynghori ac adborth yn cael eu cynnal mewn modd sy'n galluogi plant a phobl ifanc i gyfrannu drwy gyfrwng y Gymraeg neu'r Saesneg yn ôl eu dewis. Bydd cyfleoedd ar gael i blant a phobl ifanc ddefnyddio'r Gymraeg wrth drafod materion sy'n effeithio arnynt, gan gryfhau defnydd naturiol o'r iaith fel rhan o fywyd cymunedol a democrataidd y sir.

11. Sut mae'r cynnig hwn yn diwallu gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol drwy roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac yn ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol gan gynnwys creu Cymru sy'n Fwy Cyfartal?

Nodau Llesiant:

Cymru lewyrchus - Bydd y Strategaeth yn helpu i sicrhau bod gwasanaethau a pholisïau yn adlewyrchu anghenion a blaenoriaethau plant a phobl ifanc, gan gyfrannu at ddatblygiad hirdymor unigolion a chymunedau.

Cymru gydnerth - Bydd gwranddo ar blant a phobl ifanc yn gwella gallu'r Cyngor i ddeall a chynllunio ar gyfer anghenion cymunedau yn y tymor hir.

Cymru iachach - Mae'r Strategaeth yn cryfhau cyfleoedd i blant a phobl ifanc gyfrannu at drafodaethau ynghylch eu llesiant, eu diogelwch a'r gwasanaethau sy'n effeithio ar eu hiechyd a'u lles.

Cymru sy'n fwy cyfartal - Mae'r Strategaeth yn rhoi pwyslais cryf ar gynhwysiant, tegwch a sicrhau bod pob plentyn yn cael cyfle cyfartal i gael ei glywed.

Cymru o gymunedau gydlynus - Bydd y Strategaeth yn hyrwyddo cyfranogiad gweithredol mewn ysgolion, cymunedau a gwasanaethau cyhoeddus, gan gryfhau ymdeimlad o berthyn ac ymgysylltiad dinesig.

Cymru a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu - Bydd y Strategaeth yn cefnogi cyfleoedd i blant a phobl ifanc ddefnyddio'r Gymraeg wrth gymryd rhan mewn prosesau cyfranogiad a gwneud penderfyniadau.

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang - Mae'r Strategaeth yn adlewyrchu ymrwymiad y Cyngor i hawliau plant a safonau rhyngwladol a nodir yng Nghonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn.

5 ffordd o weithio:

Hirdymor - Mae'r Strategaeth yn sefydlu trefniadau cynaliadwy ar gyfer gwreiddio llais plant ym mhrosesau'r Cyngor.

Atal - Bydd deall profiadau plant a phobl ifanc yn gynharach yn galluogi'r Cyngor i nodi problemau a gweithredu'n rhagweithiol.

Integreiddio - Mae'r Strategaeth yn integreiddio hawliau plant a chyfranogiad ar draws gwahanol wasanaethau a swyddogaethau'r Cyngor.

Cydweithio - Datblygwyd y Strategaeth gyda chyfraniad plant a phobl ifanc ac mae'n hyrwyddo gweithio mewn partneriaeth rhwng gwasanaethau, ysgolion, cymunedau a phobl ifanc.

Cynnwys - Mae cynnwys plant a phobl ifanc wrth wraidd y Strategaeth a'i threfniadau gweithredu.

CAM 3 - Caffael a Phartneriaethau

12. A fydd y polisi neu'r ymarfer hwn yn cael ei gyflawni'n llwyr neu'n rhannol gan gontractwyr neu mewn partneriaeth â sefydliad(au) eraill?

Na fydd.

Pa gamau fydd yn cael eu cymryd i gydymffurfio â'r Ddyletswydd Gydraddoldeb Gyffredinol, Hawliau Dynol a deddfwriaeth yr iaith Gymraeg a'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol o ran caffael a / neu partneriaethau?

Caffael:

Nid yw gweithredu'r Strategaeth yn dibynnu ar unrhyw drefniadau caffael penodol ar hyn o bryd. Os bydd unrhyw weithgarwch caffael yn codi yn y dyfodol mewn perthynas â gweithredu'r Strategaeth, bydd gofynion Deddf Cydraddoldeb 2010, Hawliau Dynol, Safonau'r Gymraeg a'r

Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol yn cael eu hystyried fel rhan o brosesau caffael perthnasol y Cyngor. Bydd disgwyl i unrhyw ddarparwyr weithredu mewn modd sy'n cefnogi egwyddorion cydraddoldeb, cynhwysiant a hawliau plant sydd wedi eu cynnwys yn y Strategaeth.

Partneriaeth:

Bydd gweithrediad y Strategaeth yn cael ei gyflawni drwy gydweithio gyda gwasanaethau'r Cyngor, ysgolion, cyrff llywodraethu, Fforwm Ieuenctid Gwynedd, y Cabinet Pobl Ifanc a phartneriaid perthnasol sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc. Bydd disgwyl i'r partneriaid hyn weithredu mewn modd sy'n gyson ag egwyddorion y Strategaeth, gan hyrwyddo cydraddoldeb, hawliau plant, cyfranogiad cynhwysol a defnydd o'r Gymraeg lle bo hynny'n briodol. Bydd trefniadau ymgysylltu a chyfranogiad yn ceisio sicrhau bod pob plentyn a pherson ifanc, gan gynnwys y rhai sydd mewn perygl o dan-gynrychiolaeth, yn cael cyfle cyfartal i gael eu clywed a dylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio arnynt.

CAM 4 - Ymdrin ag Effaith Negyddol neu Anghyfreithlon a Chryfhau'r Polisi neu'r Ymarfer

I3. Wrth ystyried cymesuredd, a yw'r polisi neu'r ymarfer yn achosi effaith gadarnhaol neu negyddol sylweddol neu'n creu canlyniadau anghyfartal?

Effaith Gadarnhaol Sylweddol: Disgwylir i'r Strategaeth gael effaith gadarnhaol sylweddol ar blant a phobl ifanc drwy gryfhau eu hawliau i gael eu clywed, gwella eu cyfranogiad mewn penderfyniadau sy'n effeithio arnynt, a sicrhau bod gwasanaethau'r Cyngor yn ymateb yn well i'w hanghenion a'u profiadau. Bydd y Strategaeth hefyd yn cryfhau cynhwysiant, atebolrwydd a thryloywder ar draws y Cyngor.

Effaith Negyddol Sylweddol: Ni nodwyd unrhyw effaith negyddol sylweddol.

I4. Dylid egluro unrhyw effaith negyddol bwriadol a pham y credir fod cyfiawnhad dros weithredu fel hyn (er enghraifft, ar sail gwella cyfle cyfartal neu fagu perthnasau da rhwng y sawl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r sawl sydd ddim neu oherwydd cyfiawnhad gwrthrychol neu weithred gadarnhaol

Ni nodwyd unrhyw effaith negyddol fwriadol sy'n deillio o Strategaeth Llais y Plentyn.

15. A fydd unrhyw un o'r effeithiau negyddol a nodwyd yn cyfrif fel gwahaniaethu anghyfreithlon ond eu bod yn anorfod (e.e. lleihau cyllid)?

Na fydd. Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol sy'n deillio o'r Strategaeth a fyddai'n cyfrif fel gwahaniaethu anghyfreithlon o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.

16. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach; fel yr ymdrinnir â nod wella yn Nyletswydd Gyffredinol Deddf Cydraddoldeb 2010?

Nid oes unrhyw fesurau ychwanegol wedi'u nodi ar hyn o bryd y credir eu bod yn angenrheidiol i gryfhau'r Strategaeth ymhellach mewn perthynas â Dyletswydd Gyffredinol Deddf Cydraddoldeb 2010. Mae'r Strategaeth eisoes yn cynnwys egwyddorion cadarn sy'n hyrwyddo cyfranogiad ystyrlon, cynhwysiant, tegwch a dim gwahaniaethu, ynghyd ag ymrwymiad i sicrhau bod pob plentyn a pherson ifanc, gan gynnwys y rhai sydd mewn perygl o dan-gynrychiolaeth, yn cael cyfle cyfartal i gael eu clywed a dylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio arnynt.

17. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol?

Nid oes unrhyw fesurau ychwanegol wedi'u nodi ar hyn o bryd y credir eu bod yn angenrheidiol i gryfhau'r Strategaeth ymhellach. Mae'r Strategaeth eisoes yn cynnwys egwyddorion clir sy'n hyrwyddo cyfranogiad ystyrlon, cynhwysiant, tegwch a dim gwahaniaethu, ynghyd ag ymrwymiad i sicrhau bod pob plentyn a pherson ifanc, gan gynnwys y rhai sydd mewn perygl o dan-gynrychiolaeth, yn cael cyfle cyfartal i gael eu clywed a dylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio arnynt.

18. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i gynyddu cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg yn unol â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a lleihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gall y polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

Nid oes unrhyw fesurau ychwanegol wedi'u nodi ar hyn o bryd y credir eu bod yn angenrheidiol i gryfhau'r Strategaeth ymhellach mewn perthynas â'r Gymraeg. Mae'r Strategaeth eisoes yn cefnogi egwyddorion Safonau'r Gymraeg drwy sicrhau bod trefniadau cyfranogiad, ymgysylltu ac adborth yn galluogi plant a phobl ifanc i gyfrannu a mynegi eu barn yn Gymraeg neu yn Saesneg yn ôl eu dewis. Mae'r Strategaeth hefyd yn ymrwymo i ddarparu gwybodaeth ac adborth mewn ffyrdd hygrych, gan gynnwys cynhyrchu fersiwn hygrych i blant a phobl ifanc.

19. A oes digon o wybodaeth i lunio barn gytbwys a symud ymlaen?

Oes

CAM 5 - Penderfynu Mynd Ymlaen

20. O ystyried yr wybodaeth sydd wedi'i chasglu yng Nghamau 1-4, ydi hi'n bosib symud ymlaen â'r polisi neu'r ymarfer ai peidio, ac os felly, ar ba sail? Dewis o:

Parhau â'r polisi neu'r ymarfer yn ei ffurf bresennol.

CAM 6 - Camau Gweithredu a Threfniadau i Fonitro Canlyniadau ac Adolygu Data

Mae'r broses o asesu effaith yn un barhaus ac nid yw yn dod i ben pan fo'r polisi/ymarfer a'r asesiad effaith wedi'u cytuno a'u gweithredu. Mae dyletswydd gyfreithiol benodol i fonitro effaith y polisiâu/ymarferion ar gydraddoldeb ar sail barhaus i adnabod a yw'r canlyniadau wedi newid ers i chi gyflwyno neu addasu'r polisi neu ymarfer newydd hwn. Os nad yw'r data perthnasol gennych chi, dylech fod yn gweithredu i gywiro hyn yn eich cynllun gweithredu. I weld canllawiau EHRC ar gasglu data gallwch adolygu eu [Fframwaith Fesur](#)

21. Pa gamau gweithredu a nodwyd yng Nghamau 1-5 neu unrhyw waith casglu data ychwanegol fydd o gymorth i fonitro'r polisi / ymarfer pan gaiff ei weithredu:

Gweithrediad	Amserlen	Cyfrifoldeb Arweiniol
Datblygu Cynllun Gweithredu corfforaethol ar gyfer gweithredu'r Strategaeth	O fewn 6 mis i'w mabwysiadu	Pennaeth Addysg
Sefydlu trefniadau monitro ac adrodd corfforaethol	Blynyddol	Pennaeth Addysg
Casglu adborth gan blant a phobl ifanc ynghylch effaith y Strategaeth	Blynyddol	Pennaeth Addysg
Adrodd ar gynnydd a gweithrediad y Strategaeth drwy drefniadau llywodraethu perthnasol	Blynyddol	Pennaeth Addysg

22. Pa drefniadau i fonitro ac adolygu effaith barhaus y polisi neu'r ymarfer hwn fydd yn cael eu gweithredu, gan gynnwys amserlenni ar gyfer pryd y dylid ei adolygu'n ffurfiol:

Trefniadau Monitro ac Adolygu (gan gynnwys lle fydd y canlyniadau'n cael eu cofnodi)	Amserlen ac Amllder	Cyfrifoldeb Arweiniol
Monitro gweithrediad y Cynllun Gweithredu	Chwarterol	Pennaeth Addysg
Adroddiad cynnydd ar weithrediad y Strategaeth	Blynnyddol	
Gwerthuso tystiolaeth o effaith cyfranogiad plant a phobl ifanc	Blynnyddol	
Adolygiad o'r Strategaeth	Bob 5 mlynedd	